

**Anexa nr. 1 la hotărârea
Comisiei Electorale Centrale nr. ____ din ____ 2026**

I. Propuneri pentru modificarea Codului electoral nr. 325/2022

1. Articolul 1:

1.1. se completează după noțiunea „certificarea formării/specializării în domeniul electoral” cu noțiunea „cheltuială electorală a unei părți terțe” – orice cheltuială suportată sau angajată, precum și valoarea de piață a bunurilor, lucrărilor ori serviciilor utilizate pentru desfășurarea activității electorale a unei părți terțe, atunci când acestea sunt oferite sau prestate cu titlu gratuit ori la un preț inferior valorii de piață, pentru crearea, producerea, publicarea, distribuirea, difuzarea, promovarea ori amplificarea unor materiale, mesaje sau activități destinate să influențeze exercitarea dreptului de vot, indiferent dacă acestea sunt desfășurate prin mijloace online sau offline;

1.2. se completează după noțiunea „competitor electoral” cu noțiunea „comportament coordonat neautentic” – activitate coordonată desfășurată prin intermediul platformelor online ori al altor servicii ale societății informaționale, inclusiv prin utilizarea conturilor automatizate (boți), a altor sisteme automatizate sau a unor mecanisme artificiale de distribuire, recomandare ori amplificare a conținutului, atunci când asemenea mijloace sunt utilizate în scopul amplificării artificiale a distribuirii, vizibilității ori impactului publicității electorale sau al altui conținut electoral și preelectoral, al ascunderii identității persoanei care inițiază, coordonează, finanțează ori controlează activitatea sau al creării aparenței false că activitatea, distribuirea, susținerea ori interesul public provin din surse independente sau reprezintă un comportament organic al utilizatorilor;

1.3. se completează după noțiunea „contestație” cu noțiunea „conținut electoral și preelectoral” – orice mesaj, material ori comunicare, în format text, audio, vizual sau audiovizual, care se referă la un competitor electoral, program, poziție ori opțiune electorală și care este destinat să influențeze exercitarea dreptului de vot, indiferent dacă constituie sau nu publicitate electorală ori material de agitație electorală sau preelectorală în sensul prezentului cod;

1.4. se completează după noțiunea „conținut electoral și preelectoral” cu noțiunea „creator de conținut electoral” – persoană fizică care produce și difuzează, prin intermediul platformelor online, al aplicațiilor de mesagerie sau al altor servicii ale societății informaționale, conținut audio, video, grafic ori text cu caracter electoral și preelectoral și care este supusă, după caz, regimului participantului la comunicarea electorală online sau al părții terțe în campania electorală, în condițiile prezentului cod;

1.5. se completează după noțiunea „grup de inițiativă ” cu noțiunea „influencer electoral” – persoană fizică care, valorificând audiența, notorietatea sau capacitatea sa de a influența opinia publică în mediul online, creează, promovează, distribuie ori amplifică mesaje sau conținut cu caracter electoral și preelectoral în condițiile prevăzute de prezentul cod pentru participantul la comunicarea electorală online sau, după caz, pentru partea terță în campania electorală;

1.6. se completează după noțiunea „organ electoral” cu noțiunea „parte terță în campania electorală” – persoană fizică, persoană juridică sau asocieri de persoane fără personalitate juridică, alta decât competitorul electoral, care desfășoară, în mod independent, activități destinate să influențeze exercitarea dreptului de vot și care suportă ori angajează cheltuieli electorale în condițiile prezentului cod;

1.7. se completează după noțiunea „parte terță în campania electorală” cu noțiunea „participant la comunicarea electorală online” – persoană fizică, persoană juridică sau asocieri de persoane fără personalitate juridică, inclusiv creator de conținut electoral, influencer electoral, administrator al unei pagini, al unui profil, canal, grup ori al altui mijloc de comunicare online, care, în perioada electorală, desfășoară în mod organizat activități de creare, promovare, distribuire ori amplificare a publicității electorale sau a altui conținut electoral și preelectoral în numele, la solicitarea, indicația ori în coordonare sau cooperare cu un competitor electoral, în baza unei relații contractuale, a unei înțelegeri exprese ori tacite sau a unei alte forme de colaborare, indiferent dacă activitatea este desfășurată cu titlu oneros sau gratuit. Nu constituie participant la comunicarea electorală online persoana care desfășoară în mod independent activități electorale în calitate de parte terță, în condițiile art. 55¹;

1.8. se completează după noțiunea „persoană autorizată să asiste la operațiunile electorale” cu noțiunea „publicitate electorală online” – formă de publicitate electorală difuzată prin intermediul platformelor online, al aplicațiilor de mesagerie, al motoarelor de căutare ori al altor servicii ale societății informaționale, realizată în schimbul unei remunerații sau al unei alte contraprestații ori în cadrul unei activități de promovare desfășurate în numele, la solicitarea, indicația ori în coordonare sau cooperare cu un competitor electoral, în scopul influențării exercitării dreptului de vot.

2. Articolul 25:

2.1. litera c) se completează cu textul „, inclusiv procedurile privind transparența publicității electorale online, identificarea participanților la comunicarea electorală online, înregistrarea și transparența activității părților terțe în campania electorală, utilizarea sistemelor de inteligență artificială în comunicarea electorală și aplicarea măsurilor prevăzute de prezentul cod pentru asigurarea integrității comunicării electorale și a transparenței activităților electorale desfășurate de părțile terțe;”;

2.2. după litera c) se introduc literele c¹)-c⁴) cu următorul cuprins:

„c¹) cooperează, în limitele competențelor sale, cu Consiliul Audiovizualului, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Serviciul de Informații și Securitate, autoritățile competente în domeniul serviciilor digitale, precum și cu alte autorități și instituții publice, în vederea prevenirii și combaterii încălcărilor legislației electorale, inclusiv a celor privind finanțarea și activitatea părților terțe în campania electorală și a celor săvârșite prin intermediul serviciilor societății informaționale și al platformelor online;

c²) administrează Registrul participanților la comunicarea electorală online, Registrul părților terțe în campania electorală și asigură publicitatea informațiilor prevăzute de prezentul cod;

c³) elaborează metodologii privind identificarea publicității electorale online, a comportamentului coordonat neautentic și a participanților la comunicarea electorală online, precum și aprobă modelele și procedurile de raportare aferente;

c⁴) reglementează, procedurile privind înregistrarea, evidența, declararea și raportarea activității părților terțe în campania electorală, verificarea surselor de finanțare și a cheltuielilor electorale ale acestora, precum și aplicarea mecanismelor de prevenire a eludării regulilor privind finanțarea campaniilor electorale, în condițiile prezentului cod.”;

2.3. la litera j), după cuvintele „pregătește programe de informare a alegătorilor” se introduce textul „, inclusiv prin intermediul platformelor online și al altor servicii ale societății informaționale, și desfășoară activități de comunicare publică privind procesul electoral, în scopul prevenirii dezinformării referitoare la organizarea și desfășurarea alegerilor.”

3. **Articolul 27** se completează cu **literale v¹)-v⁴)** cu următorul cuprins:

„v¹) organizează și asigură funcționarea, pe durata perioadei electorale, a unei unități specializate pentru monitorizarea comunicării electorale online, a publicității electorale online, a activității părților terțe în campania electorală, precum și a riscurilor care pot afecta integritatea procesului electoral;

v²) stabilește mecanisme de cooperare și canale operaționale de comunicare cu platformele online, furnizorii serviciilor societății informaționale și autoritățile competente, în vederea facilitării schimbului de informații privind încălcările legislației electorale și a soluționării cu celeritate a situațiilor care pot afecta integritatea procesului electoral;

v³) poate transmite platformelor online, furnizorilor serviciilor societății informaționale și autorităților competente notificări motivate privind existența unor indicii de încălcare a legislației electorale, inclusiv în cazurile referitoare la publicitatea electorală online, utilizarea comportamentului coordonat neautentic, uzurparea identității concurenților electorali, utilizarea neautorizată a simbolurilor electorale sau difuzarea de conținut electoral și preelectoral generat ori modificat cu ajutorul sistemelor de inteligență artificială, în vederea examinării acestora potrivit competențelor prevăzute de lege;

v⁴) asigură monitorizarea respectării obligațiilor de înregistrare, transparență, evidență, declarare și raportare de către părțile terțe în campania electorală, verifică, în condițiile legii, informațiile privind sursele de finanțare și cheltuielile electorale ale acestora și prezintă Comisiei Electorale Centrale informațiile necesare exercitării atribuțiilor sale de supraveghere și control.”

4. **La articolul 54:**

4.1. alineatul (6) se completează cu literale h) și i) cu următorul cuprins:

„h) să finanțeze sau să efectueze cheltuieli pentru publicitatea electorală online difuzată prin intermediul unor conturi, pagini, canale ori al altor mijloace de comunicare online ale căror persoane responsabile de administrare sau control nu pot fi identificate;

i) să finanțeze sau să suporte cheltuieli pentru organizarea ori utilizarea comportamentului coordonat neautentic, în condițiile prezentului cod.”;

4.2. după alineatul (10) se introduc alineatele (10¹) și (10²) următorul cuprins:

„(10¹) Platformele online și furnizorii serviciilor societății informaționale care oferă servicii de publicitate electorală online destinate utilizatorilor din Republica Moldova publică, într-o formă clară și ușor accesibilă, informații privind regulile aplicabile furnizării acestor servicii, inclusiv:

a) condițiile în care acceptă sau nu acceptă publicitate electorală online;

b) cerințele aplicabile identificării persoanei care comandă și a persoanei care finanțează publicitatea electorală;

c) regulile aplicabile utilizării tehnicilor de vizare și tehnicilor de furnizare a publicității electorale online, inclusiv principalele categorii de criterii utilizate pentru determinarea publicului căruia îi este furnizată publicitatea;

d) mecanismele de transparență aplicabile publicității electorale online.

Comisia Electorală Centrală poate utiliza, în exercitarea atribuțiilor sale de supraveghere și control, informațiile disponibile în bibliotecile sau arhivele publice ale publicității politice administrate de platformele online.

(10²) Cheltuielile aferente publicității electorale online, inclusiv cele pentru serviciile de creare, promovare, distribuire ori amplificare prestate de participanții la comunicarea electorală online, se includ și se evidențiază în rapoartele privind finanțarea campaniei electorale, potrivit regulilor generale prevăzute de prezentul cod, indiferent de forma remunerației sau a contraprestației.”.

5. Se introduc **articolele 54¹-54⁹** cu următorul conținut:

„Articolul 54¹. Principiile aplicabile activităților electorale desfășurate în mediul online

(1) Desfășurarea activităților electorale prin intermediul platformelor online, al aplicațiilor de mesagerie, al motoarelor de căutare ori al altor servicii ale societății informaționale se supune principiilor și regulilor generale aplicabile agitației electorale, publicității electorale și finanțării campaniei electorale, cu particularitățile prevăzute de prezentul cod pentru mediul online.

(2) Reglementarea și supravegherea activităților electorale desfășurate în mediul online se întemeiază pe următoarele principii:

- a) legalitatea;
- b) transparența privind identitatea persoanelor care comandă, finanțează ori desfășoară activități de publicitate electorală online, în cazurile prevăzute de prezentul cod;
- c) transparența finanțării și trasabilitatea cheltuielilor electorale efectuate în mediul online;
- d) responsabilitatea persoanelor supuse obligațiilor prevăzute de prezentul cod;
- e) transparența utilizării sistemelor de inteligență artificială, în cazurile și condițiile prevăzute de prezentul cod;
- f) egalitatea de șanse între concurenții electorali și participanții la referendum;
- g) protecția libertății de exprimare, a libertății presei, a pluralismului politic și a dreptului de a primi și de a comunica informații;
- h) necesitatea și proporționalitatea măsurilor adoptate de autoritățile competente.

(3) Aplicarea dispozițiilor prezentului cod privind activitățile electorale desfășurate în mediul online nu poate avea ca efect instituirea unei forme de cenzură, restrângerea nejustificată a libertății de exprimare ori limitarea accesului la informație, în afara cazurilor și condițiilor prevăzute de lege.

(4) Măsurile adoptate de autoritățile competente trebuie să fie necesare, adecvate și proporționale cu natura și gravitatea încălcării și cu scopul legitim urmărit și să respecte drepturile și libertățile fundamentale.

(5) Dispozițiile privind activitățile electorale desfășurate în mediul online se interpretează și se aplică astfel încât utilizarea unui anumit mijloc tehnologic de comunicare să

nu determine, prin ea însăși, un regim juridic diferit, cu excepția cazurilor în care particularitățile mediului online justifică aplicarea unor obligații specifice prevăzute expres de prezentul cod.

Articolul 54². Publicitatea electorală online

(1) Difuzarea publicității electorale online se desfășoară în condițiile prezentului cod și ale Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate, cu respectarea principiilor legalității, transparenței, identificării clare a persoanei care a comandat sau a finanțat publicitatea și responsabilității pentru conținutul difuzat.

(2) Cheltuielile aferente publicității electorale online se efectuează, se evidențiază, se declară și se raportează potrivit regulilor generale privind finanțarea campaniei electorale și, după caz, potrivit regimului aplicabil părților terțe prevăzut la art. 55¹.

(3) Utilizarea sistemelor de inteligență artificială pentru crearea, generarea, modificarea, adaptarea, personalizarea sau distribuirea publicității electorale online nu schimbă natura juridică a acesteia și nu exonerează concurentul electoral, participantul la referendum, persoana care a comandat sau a finanțat publicitatea electorală online ori orice altă persoană responsabilă de respectarea obligațiilor prevăzute de prezentul cod și de Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate.

(4) Publicitatea electorală online care conține imagini, materiale audio sau video generate ori manipulate cu ajutorul sistemelor de inteligență artificială, care prezintă ca autentice sau adevărate persoane, obiecte, locuri, entități ori evenimente inexistente sau care modifică reprezentarea unor persoane, obiecte, locuri, entități ori evenimente existente într-un mod susceptibil să creeze alegătorilor impresia falsă că respectivul conținut este autentic sau adevărat, trebuie să fie însoțită de o mențiune clară, vizibilă și ușor perceptibilă că respectivul conținut a fost generat ori manipulat cu ajutorul inteligenței artificiale.

(5) Pe lângă informațiile și mențiunile prevăzute de Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate și de actele normative ale Comisiei Electorale Centrale, publicitatea electorală online trebuie să conțină o mențiune de transparență clară, vizibilă și ușor accesibilă, din care să rezulte cel puțin:

a) identitatea competitorului electoral în numele, la solicitarea, instrucțiunea sau în baza unei înțelegeri ori a unei alte forme de cooperare cu care este difuzată publicitatea electorală;

b) identitatea persoanei care a comandat sau a finanțat publicitatea electorală, dacă aceasta este diferită de competitorul electoral;

c) în cazul publicității electorale online finanțate în mod independent de o parte terță în campania electorală, identitatea părții terțe care a finanțat publicitatea și mențiunea că aceasta este finanțată de o parte terță în campania electorală;

d) după caz, faptul că respectivul conținut a fost generat ori manipulat cu utilizarea sistemelor de inteligență artificială, în condițiile alin. (4).

(6) Publicitatea electorală online difuzată prin intermediul participanților la comunicarea electorală online, inclusiv al creatorilor de conținut electoral, trebuie să identifice în mod clar competitorul electoral în numele căruia ori la solicitarea sau indicația căruia sau în coordonare ori cooperare cu care aceasta este difuzată.

(7) Competitorii electorali sunt obligați să păstreze, în măsura în care se află în posesia sau sub controlul acestora, informațiile și documentele privind publicitatea electorală online, inclusiv cele referitoare la comandarea, finanțarea, costul, perioada de difuzare și criteriile de promovare a acesteia, pe întreaga durată a perioadei electorale și timp de 3 ani de la confirmarea

rezultatelor alegerilor, și să le prezinte Comisiei Electorale Centrale, la cerere. Prezentarea obligație nu aduce atingere obligațiilor de păstrare și furnizare a informațiilor care revin platformelor online, furnizorilor de servicii de publicitate sau altor persoane potrivit legii.

(8) Se interzice difuzarea publicității electorale online fără identificarea clară a persoanei care a comandat sau a finanțat-o, precum și utilizarea unor tehnici ori mijloace destinate să inducă în eroare alegătorii cu privire la originea, autenticitatea ori natura mesajului electoral.

(9) Este interzisă utilizarea tehnicilor de vizare sau de furnizare a publicității electorale online care implică prelucrarea datelor cu caracter personal cu încălcarea condițiilor prevăzute de legislația privind protecția datelor cu caracter personal și de prezentul cod, inclusiv prin profilarea bazată pe categorii speciale de date cu caracter personal ori pe date din care asemenea caracteristici sunt deduse.

(10) Comisia Electorală Centrală aprobă, prin regulament, condițiile de identificare, evidență, raportare, transparență, monitorizare și control al publicității electorale online, precum și procedura de aplicare a prevederilor prezentului articol, inclusiv modelul și cerințele tehnice ale mențiunii de transparență prevăzute la alin. (5).

Articolul 54³. Participanții la comunicarea electorală online

(1) Participanții la comunicarea electorală online își desfășoară activitatea cu respectarea prezentului cod, a Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate și a actelor normative adoptate de Comisia Electorală Centrală.

(2) Participanții la comunicarea electorală online sunt obligați:

a) să asigure identificarea clară și vizibilă a competitorului electoral în numele căruia ori la solicitarea sau indicația căruia sau în coordonare ori cooperare cu care este realizată comunicarea electorală;

b) să indice, după caz, identitatea sponsorului publicității electorale online, în condițiile legii;

c) să respecte cerințele privind transparența comunicării electorale online și utilizarea sistemelor de inteligență artificială prevăzute de prezentul cod și de Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate;

d) să păstreze evidența materialelor de comunicare electorală online realizate sau distribuite, precum și a informațiilor privind perioada difuzării acestora și contraprestațiile primite, pe durata perioadei electorale și timp de 3 ani de la confirmarea rezultatelor alegerilor;

e) să prezinte Comisiei Electorale Centrale, la solicitarea acesteia, informațiile și documentele necesare verificării respectării legislației electorale.

(3) Participanților la comunicarea electorală le este interzis:

a) să difuzeze publicitate electorală online fără respectarea obligațiilor de transparență și identificare prevăzute de lege;

b) să utilizeze comportamente coordonate neautentice pentru promovarea sau amplificarea artificială a comunicării electorale;

c) să utilizeze sisteme de inteligență artificială în scopul inducerii în eroare a alegătorilor cu privire la autenticitatea conținutului electoral și preelectoral, cu încălcarea cerințelor prevăzute de prezentul cod;

d) să utilizeze tehnici de furnizare a publicității electorale online care implică prelucrarea datelor cu caracter personal cu încălcarea condițiilor prevăzute de legislația privind protecția datelor cu caracter personal și de prezentul cod, inclusiv prin profilarea bazată pe categorii speciale de date cu caracter personal ori pe date din care asemenea caracteristici sunt deduse.

(4) Participanții la comunicarea electorală online răspund pentru respectarea obligațiilor prevăzute de prezentul cod atunci când activitatea este realizată în numele, la solicitarea ori

indicația sau în coordonare ori cooperare cu un competitor electoral, în baza unei relații contractuale, a unei înțelegeri exprese ori tacite sau a unei alte forme de colaborare, indiferent dacă activitatea este desfășurată cu titlu oneros sau gratuit.

(5) Comisia Electorală Centrală stabilește, prin regulament, modul de evidență, raportare și verificare a activității participanților la comunicarea electorală online.

(6) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică persoanelor care desfășoară în mod independent activități electorale în calitate de părți terțe în campania electorală, în condițiile art. 55¹. În cazul în care activitatea unei părți terțe încetează să îndeplinească condiția independenței prevăzută la art. 55¹ alin. (6)–(9), activității desfășurate prin mijloace online i se aplică, după caz, dispozițiile prezentului articol.

Articolul 54⁴. Înregistrarea participanților la comunicarea electorală online

(1) Participanții la comunicarea electorală online care, în perioada electorală, desfășoară activități organizate de creare, promovare, distribuire ori amplificare a publicității electorale sau a altui conținut electoral și preelectoral în numele, la solicitarea ori indicația sau în coordonare ori cooperare cu un competitor electoral, în baza unei relații contractuale, a unei înțelegeri exprese ori tacite sau a unei alte forme de colaborare, sunt obligați să se înregistreze la Comisia Electorală Centrală cel târziu la data începerii desfășurării acestor activități.

(2) Comisia Electorală Centrală ține Registrul participanților la comunicarea electorală online.

(3) Registrul participanților la comunicarea online conține cel puțin următoarele informații:

- a) numele sau denumirea participantului;
- b) caracterul oneros sau gratuit al activității desfășurate și, în cazul activității cu titlu oneros, persoana care suportă remunerația sau contraprestația;
- c) datele de identificare și de contact;
- d) numele persoanei ori persoanelor responsabile, după caz;
- e) conturile, paginile, profilurile, canalele, grupurile, conturile de publicitate și alte mijloace de comunicare online utilizate pentru desfășurarea activității, cu indicarea platformei sau serviciului pe care acestea sunt găzduite și, după caz, a identificatorului unic, adresei URL, numelui de utilizator ori a altor date necesare identificării acestora;
- f) data înregistrării și, după caz, data suspendării sau încetării activității;
- g) competitorul electoral în numele căruia ori la solicitarea sau indicația căruia sau în coordonare ori cooperare cu care participantul la comunicarea electorală online își desfășoară activitatea, cu indicarea distinctă a fiecăruia, în cazul în care activitatea este desfășurată pentru mai mulți competitori electorali.

(4) Informațiile prevăzute la alin. (3) lit. a), b), e), f) și g) sunt publice. Datele prevăzute la alin. (3) lit. c) și d) se prelucrează și se publică cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

(5) Participanții la comunicarea electorală online sunt obligați să comunice Comisiei Electorale Centrale orice modificare a informațiilor prevăzute la alin. (3), inclusiv începerea, modificarea sau încetarea colaborării cu un competitor electoral, în termen de 3 zile lucrătoare de la data intervenirii acesteia.

(6) Procedura de înregistrare, actualizare, suspendare și radiere din Registrul participanților la comunicarea electorală online se stabilește prin regulament aprobat de Comisia Electorală Centrală.

(7) Înregistrarea în Registrul participanților la comunicarea electorală online are ca scop asigurarea transparenței comunicării electorale și a finanțării acesteia, a trasabilității activităților desfășurate în legătură cu competitorii electorali, prevenirea finanțării indirecte ori

nedeclarate a campaniei electorale și asigurarea egalității de șanse între competitorii electorali. Înregistrarea nu constituie o autorizare a exprimării politice sau electorale și nu condiționează exercitarea libertății de exprimare, a libertății presei, a libertății de asociere ori a altor drepturi și libertăți fundamentale.

(8) Lipsa înregistrării în Registrul participanților la comunicarea electorală online nu împiedică Comisia Electorală Centrală să constate, în exercitarea atribuțiilor sale și pe baza circumstanțelor concrete, întrunirea condițiilor prevăzute de prezentul cod pentru calificarea unei persoane drept participant la comunicarea electorală online și nu exonerează persoana respectivă de îndeplinirea obligațiilor și de răspunderea prevăzute de prezentul cod. Constatarea se dispune printr-o decizie motivată a Comisiei Electorale Centrale, care poate fi contestată în condițiile legii.

(9) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică părților terțe care desfășoară în mod independent activitățile prevăzute la art. 55¹. Părțile terțe care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 55¹ alin. (12) se înregistrează exclusiv în Registrul părților terțe în campania electorală, în condițiile articolului respectiv.

(10) Nu determină, prin ea însăși, dobândirea calității de participant la comunicarea electorală online exprimarea opiniilor politice sau electorale în nume propriu ori comunicarea realizată în exercitarea obișnuită a unui mandat, a unei funcții sau a unei activități politice, în lipsa unei activități distincte de comunicare electorală desfășurate în condițiile prevăzute de prezentul cod. De asemenea, activitățile prevăzute la art. 55¹ alin. (3) nu determină, prin ele însele, dobândirea calității de participant la comunicarea electorală online.

Articolul 54⁵. Obligațiile competitorilor electorali privind colaborarea cu participanții la comunicarea electorală online

(1) Competitorii electorali sunt obligați să declare Comisiei Electorale Centrale participanții la comunicarea electorală online cu care colaborează în cadrul activităților electorale.

(2) Declarația prevăzută la alin. (1) cuprinde cel puțin:

- a) identitatea participantului la comunicarea electorală online;
- b) natura raportului juridic sau a colaborării dintre părți;
- c) serviciile prestate;
- d) caracterul oneros sau gratuit al colaborării;
- e) perioada colaborării.

(3) Înregistrarea participantului la comunicarea electorală online în Registrul prevăzut la art. 54⁴ nu exonerează competitorul electoral de obligațiile de declarare prevăzute de prezentul articol. Declararea participantului de către competitorul electoral nu exonerează participantul de obligația proprie de înregistrare.

(4) Se interzice competitorilor electorali colaborarea cu participanți la comunicarea electorală online care nu sunt înregistrați în Registrul participanților la comunicarea electorală online.

(5) Competitorii electorali răspund pentru respectarea obligațiilor de transparență și raportare privind activitățile de comunicare electorală online desfășurate în numele, la solicitarea ori indicația sau în coordonare ori cooperare cu aceștia, inclusiv atunci când activitățile respective sunt realizate prin intermediul participanților la comunicarea electorală online.

(6) Comisia Electorală stabilește, prin regulament, modul de declarare, verificare și publicare a informațiilor prevăzute de prezentul articol.

Articolul 54⁶. Competențele Comisiei Electorale Centrale privind comunicarea electorală online

(1) În scopul asigurării integrității, transparenței și legalității comunicării electorale online, Comisia Electorală Centrală exercită următoarele atribuții:

a) supraveghează respectarea prevederilor prezentului cod privind publicitatea electorală online și comunicarea electorală desfășurată prin intermediul platformelor online, al aplicațiilor de mesagerie și al altor servicii ale societății informaționale;

b) verifică respectarea obligațiilor de transparență și raportare de către participanții la comunicarea electorală online și de către competitorii electorali;

c) administrează Registrul participanților la comunicarea electorală online și verifică exactitatea informațiilor înscrise în acesta;

d) solicită participanților la comunicarea electorală online, competitorilor electorali, precum și altor persoane obligate potrivit prezentului cod informații, explicații și documente necesare verificării respectării legislației electorale;

e) sesizează autoritățile competente atunci când constată indicii privind încălcarea legislației electorale, a legislației privind serviciile digitale, protecția datelor cu caracter personal ori existența unor fapte ce pot atrage răspunderea contravențională sau penală;

f) cooperează, în condițiile legii, cu autoritățile publice competente, cu platformele online, cu furnizorii de servicii ale societății informaționale și cu alte persoane juridice implicate în difuzarea publicității electorale online, în vederea prevenirii și constatării încălcărilor legislației electorale;

g) emite prescripții privind înlăturarea încălcărilor constatate și dispune măsurile prevăzute de prezentul cod;

h) întocmește rapoarte privind respectarea legislației referitoare la comunicarea electorală online și le publică pe pagina sa oficială.

(2) În exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezentul articol, Comisia Electorală Centrală poate solicita informații și documente autorităților publice, persoanelor fizice și juridice, precum și furnizorilor de servicii ale societății informaționale, în condițiile prezentului cod și ale altor acte normative.

(3) Solicitățile Comisiei Electorale Centrale se execută în termenele prevăzute de prezentul cod, iar în materia supravegherii și controlului finanțării campaniei electorale se aplică termenele prevăzute la art. 58.

(4) Exercițarea atribuțiilor prevăzute de prezentul articol se realizează cu respectarea principiilor legalității, proporționalității, imparțialității, transparenței și protecției drepturilor și libertăților fundamentale, inclusiv a libertății de exprimare, a libertății presei și a dreptului la protecția datelor cu caracter personal.

(5) Procedura de exercitare a atribuțiilor prevăzute de prezentul articol se stabilește prin regulament aprobat de Comisia Electorală Centrală.

Articolul 54⁷. Cooperarea cu platformelor online și furnizorii serviciilor societății informaționale

(1) În scopul asigurării integrității și transparenței procesului electoral, Comisia Electorală Centrală cooperează, în limitele competențelor sale și în condițiile legii, cu platformele online, furnizorii serviciilor societății informaționale și cu alte persoane care intermediază ori facilitează difuzarea publicității electorale online. În acest scop, acestea furnizează Comisiei Electorale Centrale informațiile necesare exercitării atribuțiilor sale de supraveghere și control și desemnează, după caz, un punct de contact pentru comunicarea cu Comisia Electorală Centrală pe durata perioadei electorale.

(2) La solicitarea motivată a Comisiei Electorale Centrale, platformele online și furnizorii serviciilor societății informaționale furnizează, în condițiile legislației naționale aplicabile, informațiile de care dispun privind:

a) perioada și modalitatea difuzării publicității electorale online;
b) criteriile utilizate pentru direcționarea sau promovarea publicității electorale online, în măsura prevăzută de lege;

c) alte informații necesare verificării respectării prezentului cod.

(3) În cazul existenței unor indicii privind utilizarea unui comportament coordonat neautentic, a unor sisteme automatizate ori a unor mijloace artificiale de amplificare a comunicării electorale, Comisia Electorală Centrală poate solicita platformelor online și furnizorilor serviciilor societății informaționale informații suplimentare necesare verificării respectării legislației electorale, în condițiile legii.

(4) Comisia Electorală Centrală poate încheia acorduri de cooperare, protocoale sau alte instrumente de colaborare cu platformele online, cu furnizorii serviciilor societății informaționale, cu organizații internaționale și cu autoritățile competente ale altor state, în vederea facilitării schimbului de informații și aplicării celor mai bune practici privind integritatea comunicării electorale online.

(5) Exercițarea atribuțiilor prevăzute de prezentul articol se realizează cu respectarea Constituției Republicii Moldova, a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, a legislației privind protecția datelor cu caracter personal și a legislației naționale aplicabile serviciilor societății informaționale.

(6) Prezentul articol nu poate fi interpretat în sensul conferirii Comisiei Electorale Centrale a competenței de a dispune eliminarea, blocarea sau restricționarea accesului la conținut online, atribuțiile acesteia limitându-se la exercitarea competențelor prevăzute de prezentul cod și la sesizarea autorităților competente, potrivit legii.

Articolul 54⁸. Schimbul de informații și mecanismul de alertă rapidă

(1) În scopul prevenirii și combaterii încălcărilor legislației electorale săvârșite prin intermediul serviciilor societății informaționale, Comisia Electorală Centrală instituie un mecanism de alertă rapidă privind riscurile care pot afecta integritatea procesului electoral în mediul online.

(2) În exercitarea atribuțiilor de supraveghere și control privind comunicarea electorală online, Comisia Electorală Centrală poate:

a) solicita și primi, în condițiile legii, de la autoritățile publice, competitorii electorali, participanții la comunicarea electorală online, platformele online și furnizorii serviciilor societății informaționale informațiile și explicațiile necesare verificării respectării prezentului cod;

b) sesiza autoritățile competente și notifica platformele online ori furnizorii serviciilor societății informaționale cu privire la fapte sau circumstanțe care prezintă indicii de încălcare a legislației electorale, în vederea examinării acestora potrivit competențelor și obligațiilor prevăzute de lege.

(3) Comisia Electorală Centrală poate face schimb de informații cu autoritățile competente din Republica Moldova, cu autoritățile electorale ale altor state, cu organizații internaționale și cu autoritățile competente desemnate potrivit acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte, în măsura necesară prevenirii și combaterii ingerințelor în procesul electoral.

(4) Schimbul de informații prevăzut de prezentul articol se realizează cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, a secretului comercial și a altor informații protejate de lege și este limitat la informațiile necesare îndeplinirii atribuțiilor Comisiei Electorale Centrale.

(5) Comisia Electorală Centrală poate publica avertizări și informări publice privind existența unor riscuri sistemice sau a unor practici susceptibile să afecteze integritatea

procesului electoral, fără a prejudicia desfășurarea investigațiilor aflate în competența altor autorități și fără a aduce atingere prezumției de nevinovăție.

(6) Procedura de funcționare a mecanismului de alertă rapidă se stabilește prin regulament aprobat de Comisia Electorală Centrală.

Articolul 54⁹. Arhiva publicității electorale online

(1) În scopul asigurării transparenței comunicării electorale și al informării publicului, Comisia Electorală Centrală instituie și administrează Arhiva publicității electorale online, ca sistem electronic public de evidență și acces la publicitatea electorală online și la informațiile de transparență aferente acesteia.

(2) Arhiva publicității electorale online reprezintă un sistem informațional public, gratuit și accesibil online, prin intermediul căruia sunt puse la dispoziția publicului informațiile privind publicitatea electorală online furnizate în condițiile prezentului cod.

(3) În Arhiva publicității electorale online se înscriu cel puțin următoarele informații:

a) conținutul publicității electorale online sau, după caz, datele ori referința electronică care permit identificarea și accesarea acestuia;

b) identitatea competitorului electoral în numele căruia ori la solicitarea sau indicația căruia sau în coordonare ori cooperare cu care a fost difuzată publicitatea electorală, iar în cazul publicității finanțate în mod independent de o parte terță, identitatea părții terțe;

c) identitatea participantului la comunicarea electorală online care a creat, promovat, distribuit ori amplificat publicitatea electorală, după caz;

d) identitatea persoanei care a comandat și a persoanei care a finanțat publicitatea electorală, dacă acestea sunt diferite de persoanele prevăzute la lit. b);

e) perioada difuzării publicității electorale online;

f) platforma sau serviciul societății informaționale prin intermediul căruia a fost difuzată publicitatea, precum și, după caz, contul, pagina, profilul, canalul, grupul, contul de publicitate sau alte date care permit identificarea locului și modalității de difuzare;

g) valoarea cheltuielilor declarate pentru crearea, producerea, promovarea și difuzarea publicității electorale online;

h) informații privind utilizarea tehnicilor de vizare sau a tehnicilor de furnizare a publicității electorale online, în condițiile prezentului cod;

i) informația privind utilizarea sistemelor de inteligență artificială pentru generarea ori manipularea conținutului în condițiile art. 54² alin. (4), dacă este cazul;

j) alte informații de transparență prevăzute de prezentul cod și de regulamentul aprobat de Comisia Electorală Centrală.

(4) Informațiile prevăzute la alin. (3) se publică în Arhiva publicității electorale online în termenul stabilit de Comisia Electorală Centrală, dar nu mai târziu de 24 de ore de la declararea acestora, și rămân accesibile publicului pentru o perioadă de cel puțin 7 ani de la confirmarea rezultatelor alegerilor.

(5) Publicarea informațiilor în Arhiva publicității electorale online se realizează cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

(6) Comisia Electorală Centrală stabilește, prin regulament, modul de organizare și funcționare a Arhivei publicității electorale online, procedura de transmitere, verificare, actualizare și publicare a informațiilor, precum și formatul acestora.

(7) Lipsa înscrierii unei publicități electorale online în Arhiva publicității electorale online nu împiedică constatarea caracterului electoral al acesteia și aplicarea măsurilor și sancțiunilor prevăzute de prezentul cod.

(8) Arhiva publicității electorale online trebuie să permită accesul public și căutarea, filtrarea și consultarea informațiilor după criterii multiple relevante pentru identificarea

publicității electorale, a persoanelor care au comandat sau finanțat-o, a subiecților electorali la care aceasta se referă, a perioadei și modalității de difuzare, precum și a cheltuielilor aferente. Criteriile suplimentare de căutare și filtrare, precum și cerințele tehnice privind funcționarea Arhivei se stabilesc prin regulamentul Comisiei Electorale Centrale.”.

6. Se introduce articolul 55¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 55¹. Activitatea părților terțe în campania electorală

(1) Activitățile desfășurate de părțile terțe, în mod independent de competitorii electorali, în scopul influențării exercitării dreptului de vot, sunt supuse regimului de transparență, finanțare, evidență și raportare prevăzut de prezentul articol.

(2) Înregistrarea unei persoane în Registrul părților terțe în campania electorală nu îi conferă calitatea de competitor electoral și nu poate fi interpretată ca autorizare a desfășurării unei campanii electorale paralele ori a finanțării directe sau indirecte a campaniei unui competitor electoral.

(3) Nu constituie activitate a unei părți terțe în sensul prezentului cod:

a) exprimarea de către persoanele fizice, în nume propriu, a opiniilor politice sau electorale, dacă aceasta nu implică suportarea unor cheltuieli finanțate de alte persoane;

b) activitatea jurnalistică și editorială desfășurată în condițiile legii;

c) activitatea de observare a alegerilor;

d) activitățile de educație electorală și civică desfășurate în mod imparțial;

e) activitățile de cercetare științifică sau academică;

f) exprimarea pozițiilor asupra problemelor de interes public de către organizațiile societății civile, dacă activitatea respectivă nu are drept scop promovarea ori prejudicierea electorală a unui competitor electoral sau a unei opțiuni supuse referendumului;

g) satira și parodia politică, în măsura în care acestea nu constituie publicitate electorală finanțată în sensul prezentului cod;

h) activitățile nepartizane de informare și mobilizare a alegătorilor pentru participarea la vot;

i) alte forme de exprimare neplătită a opiniilor politice sau electorale.

(4) La stabilirea faptului dacă o activitate este destinată să influențeze exercitarea dreptului de vot se iau în considerare, în ansamblu:

a) conținutul, scopul și caracterul comunicării;

b) existența unui îndemn explicit sau implicit privind exercitarea dreptului de vot ori opțiunea electorală;

c) referirea directă sau indirectă, dar rezonabil identificabilă în context, la un competitor electoral ori la o opțiune supusă referendumului;

d) contextul și momentul desfășurării activității;

e) publicul căruia aceasta îi este adresată;

f) caracterul repetat, sistematic sau organizat al activității;

g) natura, amploarea și valoarea resurselor financiare ori economice angajate;

h) modalitatea și amploarea distribuției, difuzării, promovării ori amplificării activității;

i) modul în care activitatea poate fi percepută în mod rezonabil de către destinatarii săi.

Caracterul izolat al unei activități nu exclude calificarea acesteia drept activitate electorală a unei părți terțe dacă, prin natura, amploarea, valoarea resurselor angajate ori modalitatea de difuzare, aceasta este în mod obiectiv susceptibilă să influențeze exercitarea dreptului de vot.

(5) Comisia Electorală Centrală poate detalia, prin regulament, modalitatea de aplicare a criteriilor prevăzute la alin. (4), fără a institui criterii materiale suplimentare pentru calificarea unei activități drept activitate electorală a unei părți terțe.

(6) Activitatea unei părți terțe trebuie să fie desfășurată independent de competitorii electorali.

(7) Nu se consideră activitate independentă activitatea desfășurată la solicitarea, indicația sau instrucțiunea unui competitor electoral sau în baza unei înțelegeri, coordonări ori cooperări cu acesta privind conținutul, desfășurarea, finanțarea, publicul vizat, momentul ori modalitatea activității.

(8) La aprecierea caracterului independent al activității se iau în considerare și legăturile juridice, financiare, organizaționale sau de control dintre persoana respectivă și competitorul electoral, inclusiv, după caz:

- a) existența controlului direct sau indirect;
- b) existența unor fondatori, administratori, conducători ori beneficiari efectivi comuni;
- c) existența unor surse semnificative comune de finanțare;
- d) utilizarea în comun a personalului, prestatorilor, infrastructurii ori a altor resurse relevante;
- e) existența unor relații contractuale sau organizaționale permanente susceptibile să afecteze independența activității;
- f) coordonarea conținutului, publicului vizat, momentului, modalității ori amplitudinii activității;
- g) orice alte circumstanțe obiective care, apreciate în ansamblu, demonstrează lipsa independenței.

(9) Existența uneia dintre circumstanțele prevăzute la alin. (8) nu determină, prin ea însăși, lipsa independenței, aceasta fiind apreciată de Comisia Electorală Centrală în funcție de ansamblul circumstanțelor concrete.

(10) Cheltuielile suportate sau angajate, precum și bunurile, lucrările ori serviciile utilizate pentru desfășurarea unei activități în condițiile alin. (7)–(9), atunci când este constatată lipsa independenței, se consideră cheltuieli efectuate în beneficiul competitorului electoral respectiv și se supun regulilor privind finanțarea, limitele de cheltuieli, evidența, declararea și raportarea prevăzute de prezentul cod.

(11) Se interzice utilizarea unei părți terțe sau a oricărei alte persoane în scopul eludării interdicțiilor, limitelor de finanțare ori de cheltuieli sau a obligațiilor de evidență, declarare și raportare prevăzute de prezentul cod.

(12) Partea terță care intenționează să suporte sau să angajeze cheltuieli electorale care, cumulat pe durata aceluiași proces electoral, depășesc pragul de înregistrare de _____ lei este obligată să se înregistreze în Registrul părților terțe în campania electorală, ținut de Comisia Electorală Centrală, înainte de efectuarea sau angajarea cheltuielii prin care pragul respectiv urmează să fie depășit.

(13) Persoana care preconizează depășirea pragului prevăzut la alin. (12) poate solicita înregistrarea înainte de atingerea acestuia. În cazul în care Comisia Electorală Centrală constată că o persoană a depășit pragul de înregistrare fără a îndeplini obligația prevăzută de prezentul articol, aceasta emite o prescripție motivată privind înregistrarea și îndeplinirea obligațiilor prevăzute de prezentul cod, fără a aduce atingere răspunderii pentru încălcările săvârșite.

(14) Până la atingerea pragului prevăzut la alin. (12), desfășurarea activităților prevăzute de prezentul articol nu este supusă obligației de înregistrare, fără a aduce atingere interdicțiilor privind sursele de finanțare, transparența publicității electorale, independența activității și coordonarea cu competitorii electorali prevăzute de prezentul cod.

(15) Cererea de înregistrare cuprinde cel puțin:

- a) datele de identificare ale solicitantului;
- b) persoana responsabilă de activitatea financiară, după caz;
- c) datele privind beneficiarul efectiv, în cazul persoanei juridice;
- d) sursele preconizate de finanțare;
- e) datele contului destinat activității electorale a părții terțe;
- f) declarația privind desfășurarea independentă a activității;
- g) informațiile privind eventualele legături juridice, financiare, organizaționale sau de control relevante pentru aprecierea independenței;
- h) alte informații stabilite prin regulamentul Comisiei Electorale Centrale.

(16) Nu pot fi înregistrate și nu pot finanța activități în calitate de parte terță:

- a) autoritățile și instituțiile publice;
- b) partidele politice și blocurile electorale;
- c) persoanele juridice finanțate din bugetul public, în cazurile prevăzute de lege;
- d) cultele religioase și părțile lor componente;
- e) persoanele juridice străine;
- f) statele străine, autoritățile publice străine și organizațiile internaționale;
- g) persoanele fizice care nu au dreptul, potrivit prezentului cod, să finanțeze activități electorale;
- h) persoanele sau entitățile care nu permit identificarea sursei mijloacelor financiare ori a beneficiarului efectiv;
- i) alte persoane sau entități cărora prezentul cod le interzice finanțarea campaniilor electorale.

(17) Partea terță înregistrată deschide un cont bancar distinct cu mențiunea „Destinat activității electorale a părții terțe”, prin intermediul căruia se efectuează toate operațiunile financiare aferente activităților reglementate de prezentul articol.

(18) Finanțarea activității părților terțe este permisă numai din sursele admise de prezentul cod. Dispozițiile privind sursele interzise de finanțare a campaniilor electorale se aplică în mod corespunzător părților terțe.

(19) Este interzisă finanțarea activității unei părți terțe prin intermediari, din surse anonime, din mijloace a căror proveniență nu poate fi stabilită ori prin orice mecanism destinat disimulării identității finanțatorului sau a beneficiarului efectiv.

(20) Bunurile, lucrările și serviciile utilizate pentru desfășurarea activităților electorale ale unei părți terțe și oferite ori prestate cu titlu gratuit sau la un preț inferior valorii lor de piață se evaluează la valoarea de piață și se includ, la această valoare, în evidența și raportarea financiară a părții terțe.

(21) Divizarea artificială a activităților, finanțării sau cheltuielilor între două sau mai multe persoane afiliate, controlate ori coordonate în scopul evitării pragului de înregistrare sau a obligațiilor de transparență, evidență și raportare este interzisă. În asemenea cazuri, cheltuielile respective se cumulează.

(22) Materialele de publicitate electorală finanțate de o parte terță trebuie să conțină, într-o formă clară, vizibilă și ușor accesibilă, cel puțin:

- a) mențiunea că reprezintă publicitate electorală;
- b) identitatea părții terțe care a comandat publicitatea;
- c) identitatea persoanei care a finanțat publicitatea, dacă aceasta este diferită de partea terță;
- d) competitorul electoral ori opțiunea supusă referendumului la care se referă publicitatea, după caz;
- e) celelalte informații de transparență prevăzute de prezentul cod.

(23) În cazul publicității electorale online, părților terțe li se aplică în mod corespunzător obligațiile privind transparența, identificarea sponsorului, utilizarea sistemelor de inteligență artificială și furnizarea informațiilor pentru Arhiva publicității electorale online prevăzute de prezentul cod.

(24) Părțile terțe înregistrate prezintă Comisiei Electorale Centrale rapoarte privind finanțarea și cheltuielile aferente activităților reglementate de prezentul articol, în termenele și potrivit modelului stabilit prin regulamentul Comisiei Electorale Centrale.

(25) Rapoartele prevăzute la alin. (24) cuprind cel puțin informații privind:

- a) sursele și cuantumul mijloacelor financiare;
- b) identitatea persoanelor care au finanțat activitatea, în condițiile legii;
- c) bunurile, lucrările și serviciile primite cu titlu gratuit ori la un preț inferior valorii lor de piață și valoarea de piață a acestora;
- d) cheltuielile efectuate și beneficiarii plăților;
- e) tipurile de activități finanțate;
- f) publicitatea electorală online și offline;
- g) competitorul electoral ori opțiunea supusă referendumului la care se referă activitatea, după caz.

(26) Comisia Electorală Centrală publică informațiile privind părțile terțe înregistrate și rapoartele prevăzute la alin. (24), cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

(27) Procedura de înregistrare, actualizare, suspendare și radiere din Registrul părților terțe în campania electorală, modul de ținere a acestuia, procedura de verificare a independenței, precum și modul de evidență, evaluare și raportare a finanțării și cheltuielilor electorale ale părților terțe se stabilesc prin regulamentul Comisiei Electorale Centrale, în limitele și în condițiile prevăzute de prezentul cod.”.

7. Articolul 56 se completează cu alineatele (4¹)-(4³) cu următorul cuprins:

„(4¹) În termen de 3 zile lucrătoare de la înregistrare, competitorul electoral declară Comisiei Electorale Centrale sau, după caz, consiliului electoral de circumscripție lista conturilor, paginilor, profilurilor, canalelor, grupurilor, conturilor de publicitate și a altor mijloace de comunicare online pe care le administrează sau le utilizează în scopuri electorale, cu indicarea, după caz, a adreselor URL, a numelor de utilizator ori a altor date necesare identificării acestora, precum și identitatea participanților la comunicarea electorală online cu care colaborează, în cazurile prevăzute de prezentul cod.

Orice modificare a informațiilor declarate potrivit alin. (4¹) se comunică organului electoral competent în termen de 3 zile lucrătoare de la data intervenirii acesteia.

(4²) Părțile terțe în campania electorală supuse obligației de înregistrare potrivit art. 55¹ declară Comisiei Electorale Centrale lista conturilor, paginilor, profilurilor, canalelor, grupurilor, conturilor de publicitate și a altor mijloace de comunicare online utilizate pentru desfășurarea activităților electorale, cu indicarea, după caz, a adreselor URL, a numelor de utilizator ori a altor date necesare identificării acestora. Orice modificare se comunică Comisiei Electorale Centrale în termen de 3 zile lucrătoare de la data intervenirii acesteia.

(4³) Nedeclararea, în termenele prevăzute de prezentul cod, a informațiilor prevăzute la alin. (4¹) și (4²) constituie încălcare a regulilor de transparență a campaniei electorale și atrage răspunderea prevăzută de prezentul cod și de legislația contravențională. Conturile de publicitate utilizate ulterior declarației inițiale se comunică organului electoral competent în termen de 3 zile lucrătoare de la începerea utilizării acestora.”.

8. Articolul 56 alineatul (8) se completează cu o propoziție cu următorul cuprins:

„Cheltuielile electorale efectuate prin intermediul serviciilor de plată digitale, al instrumentelor de plată oferite de platformele online sau al serviciilor de plată transfrontaliere se supun aceluiași reguli privind utilizarea contului „Fond electoral” sau, după caz, „Destinat grupului de inițiativă”, precum și obligațiilor de evidență, declarare și raportare prevăzute de prezentul cod.”.

9. La articolul 58 alineatul (3) se introduce o propoziție cu următorul cuprins:

„Rapoartele prevăzute la prezentul articol includ și cheltuielile aferente publicității electorale online și serviciilor de comunicare electorală online, în condițiile prezentului cod.”.

10. Articolul 70 se completează cu **alineatul (14¹)** cu următorul cuprins:

„(14¹) Dispozițiile prezentului articol se aplică în mod corespunzător și agitației electorale desfășurate prin intermediul platformelor online, al serviciilor societății informaționale și al aplicațiilor de mesagerie.”

11. La articolul 90 se introduc **alineatele (12¹)-(12³)** cu următorul cuprins:

„(12¹) Prevederile alineatului (12) se aplică în mod corespunzător și sondajelor de opinie electorală realizate ori difuzate prin intermediul platformelor online și al serviciilor societății informaționale. Sondajele de opinie electorală promovate prin mijloace de publicitate online trebuie să indice în mod clar persoana care a comandat și finanțat sondajul, autorul cercetării, perioada efectuării acesteia, metodologia utilizată și dimensiunea eșantionului, în condițiile stabilite prin regulamentul Comisiei Electorale Centrale.

(12²) Cheltuielile aferente promovării online a sondajelor de opinie electorală comandate, finanțate sau promovate de un concurent electoral ori participant la referendum sau, în baza unei înțelegeri ori coordonări cu acesta, de o altă persoană se supun regulilor privind publicitatea electorală online și obligațiilor de evidență, declarare și raportare financiară prevăzute de prezentul cod și se atribuie, după caz, concurentului electoral ori participantului la referendum respectiv.

(12³) În cazul în care promovarea unui sondaj de opinie electorală este finanțată în mod independent de o parte terță în campania electorală, cheltuielile aferente constituie cheltuieli electorale ale părții terțe și se supun regimului prevăzut la art. 55¹, precum și obligațiilor privind publicitatea electorală online, după caz.”.

12. Articolul 91:

12.1. alineatul (8) va avea următorul cuprins:

„(8) Contestațiile privind modalitatea de pregătire, difuzare sau plasare a publicității electorale, inclusiv a publicității electorale online, precum și privind conținutul materialelor electorale, utilizarea conturilor, paginilor, canalelor, aplicațiilor de mesagerie, creatorilor de conținut electoral ori a altor participanți la comunicarea electorală online se examinează de către organele electorale în partea ce vizează acțiunile sau inacțiunile subiecților electorali înregistrați, confirmați ori care urmează să fie înregistrați sau confirmați de organele electorale.”;

12.2. se completează cu alineatele (8¹)-(8³) cu următorul cuprins:

„(8¹) Contestațiile privind încălcarea obligațiilor prevăzute de prezentul cod în materia comunicării electorale online se examinează de organul electoral competent potrivit alin. (4). Comisia Electorală Centrală examinează aceste contestații în cazurile în care competența îi revine potrivit prezentului cod, fără a aduce atingere competențelor Consiliului Audiovizualului, Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și ale altor autorități competente, potrivit legii.

(8²) Contestațiile privind încălcarea de către părțile terțe în campania electorală a obligațiilor de înregistrare, finanțare, transparență, evidență și raportare, depășirea pragului de înregistrare fără îndeplinirea obligației prevăzute de art. 55¹, utilizarea mijloacelor de comunicare online nedecarate, precum și încălcarea altor obligații prevăzute la art. 55¹ se examinează de către Comisia Electorală Centrală, în limitele competențelor stabilite de prezentul cod.

(8³) În cadrul examinării contestațiilor prevăzute la alin. (8²), Comisia Electorală Centrală verifică, după caz, caracterul independent al activității părții terțe și existența circumstanțelor prevăzute la art. 55¹ alin. (7)–(9). În cazul constatării lipsei independenței, cheltuielile aferente se atribuie, în condițiile prezentului cod, competitorului electoral respectiv.”.

13. La articolul 102:

13.1. alineatul (2), în parte referitoare la încălcările pentru care pot fi aplicate sancțiunile prevăzute de prezentul articol, se completează cu următoarele cazuri:

„încălcarea de către o parte terță în campania electorală a obligațiilor privind înregistrarea, sursele de finanțare, pragul de înregistrare, utilizarea contului cu mențiunea „Destinat activității electorale a părții terțe”, transparența, evidența, declararea sau raportarea prevăzute de prezentul cod;

utilizarea, coordonarea sau finanțarea, de către un concurent electoral, participant la referendum ori grup de inițiativă, a activității unei părți terțe în scopul eludării limitelor privind finanțarea sau cheltuielile electorale, a obligațiilor de declarare și raportare ori a altor restricții privind finanțarea campaniei electorale prevăzute de prezentul cod.”;

13.2. alineatul (5) se introduc **literele i) și j)** cu următorul cuprins:

„i) utilizarea, direct sau prin intermediul participanților la comunicarea electorală online, la solicitarea, indicația ori în coordonare cu un concurent electoral sau participant la referendum, în mod sistematic ori la o amploare semnificativă, a comportamentului coordonat neautentic, dacă, prin natura, amploarea, durata și caracterul sistematic sau organizat al conduitei, aceasta constituie o încălcare gravă și a produs un efect semnificativ asupra

desfășurării procesului electoral ori există elemente obiective și suficiente pentru a constata că aceasta a putut influența în mod semnificativ rezultatul scrutinului;

j) utilizarea, coordonarea sau finanțarea, direct ori indirect, de către un concurent electoral sau participant la referendum, a activității unei părți terțe în scopul eludării limitelor privind sursele de finanțare sau cheltuielile electorale, a obligațiilor de declarare și raportare ori a altor restricții privind finanțarea campaniei electorale prevăzute de prezentul cod.”;

13.3. se introduc **alineatele (5¹) și (5²)** cu următorul cuprins:

„(5¹) Anularea înregistrării pentru încălcarea prevăzută la alin. (5) lit. i) poate fi dispusă numai dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) Comisia Electorală Centrală a constatat anterior aceeași încălcare și a aplicat una dintre sancțiunile prevăzute la alin. (2), iar încălcarea a fost săvârșită din nou și, prin gravitatea, amploarea, caracterul repetat ori sistematic și efectele produse asupra procesului electoral, justifică aplicarea sancțiunii anulării înregistrării;

b) încălcarea continuă ori este repetată în aceeași perioadă electorală, iar caracterul continuu sau repetat al acesteia, apreciat împreună cu natura, gravitatea, amploarea și efectele produse, justifică aplicarea sancțiunii anulării înregistrării;

c) încălcarea, prin natura, amploarea și efectele produse, a afectat în mod semnificativ egalitatea de șanse între concurenții electorali ori integritatea procesului electoral.”

(5²) Anularea înregistrării pentru încălcarea prevăzută la alin. (5) lit. j) poate fi dispusă numai dacă, ținând seama de natura, gravitatea, amploarea, caracterul intenționat și efectele încălcării, aplicarea unei sancțiuni mai puțin severe nu este suficientă pentru restabilirea legalității și protejarea integrității procesului electoral, iar sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) încălcarea a fost săvârșită în scopul eludării limitelor privind sursele de finanțare sau cheltuielile electorale, a obligațiilor de declarare și raportare ori a altor restricții privind finanțarea campaniei electorale prevăzute de prezentul cod;

b) încălcarea este gravă sau, după aplicarea unei sancțiuni prevăzute la alin. (2), continuă ori este repetată în aceeași perioadă electorală;

c) încălcarea, prin natura, amploarea, valoarea mijloacelor financiare sau a cheltuielilor implicate și prin efectele produse, a afectat în mod semnificativ egalitatea de șanse între concurenții electorali ori integritatea procesului electoral;

d) anularea înregistrării constituie, în circumstanțele concrete ale cauzei, o măsură necesară și proporțională cu scopul legitim urmărit.”.

I. Propuneri de modificare a Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate

1. Articolul 3:

1.1. se completează după noțiunea „publicitate discriminatorie” cu noțiunea „publicitate electorală” – formă a publicității politice utilizată exclusiv în perioada electorală și având ca obiect competitorii electorali, activitatea acestora, simbolurile electorale ori opțiunile supuse referendumului;

1.2. se completează după noțiunea „publicitate electorală” cu noțiunea „publicitate electorală online” – formă de publicitate electorală difuzată prin intermediul platformelor online, al aplicațiilor de mesagerie, al motoarelor de căutare ori al altor servicii ale societății informaționale, realizată în schimbul unei remunerații sau al unei alte contraprestații ori în cadrul unei activități de promovare desfășurate în numele, la solicitarea, indicația ori în coordonare sau cooperare cu un competitor electoral, în scopul influențării exercitării dreptului de vot.

2. La articolul 11 se introduc alineatele (5¹)-(5³), cu următorul cuprins:

„(5¹) Publicitatea politică, publicitatea electorală și publicitatea electorală online se realizează cu respectarea principiilor transparenței, identificării persoanei care a comandat publicitatea și, după caz, a persoanei care o finanțează, precum și a obligațiilor privind păstrarea, evidența și furnizarea informațiilor aferente acesteia, potrivit Codului electoral și altor acte normative aplicabile.

(5²) Publicitatea electorală realizată, finanțată, difuzată sau promovată de o parte terță în campania electorală trebuie să permită identificarea clară și ușor accesibilă a acesteia și, după caz, a persoanei care a finanțat publicitatea, cu respectarea obligațiilor de transparență prevăzute de Codul electoral.

(5³) În cazul în care publicitatea electorală este realizată, finanțată, difuzată sau promovată de o parte terță la solicitarea, indicația ori instrucțiunea sau în baza unei înțelegeri, coordonări ori cooperări cu un competitor electoral, aceste activități nu se consideră activități independente ale părții terțe, iar cheltuielile aferente se supun regulilor de atribuire, evidență, declarare și raportare prevăzute de Codul electoral.”.

II. Propuneri de modificare a Codului contravențional nr. 218/2008

1. Se completează cu articolul 70⁴ cu următorul cuprins:

„Articolul 70⁴. Încălcarea obligațiilor privind comunicarea electorală online și activitatea părților terțe

(1) Nerespectarea de către participantul la comunicarea electorală online a obligației de înregistrare în Registrul participanților la comunicarea electorală online, de actualizare a informațiilor declarate ori prezentarea unor informații incomplete sau inexacte Comisiei Electorale Centrale se sancționează:

a) cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice;

b) cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Nedecларarea de către concurentul electoral, participantul la referendum sau grupul de inițiativă, în termenele și condițiile prevăzute de Codul electoral, a conturilor utilizate în scopuri electorale ori a participanților la comunicarea electorală online cu care colaborează se sancționează:

a) cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice;

b) cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Difuzarea publicității electorale online fără respectarea obligațiilor de transparență prevăzute de lege, inclusiv fără identificarea persoanei care a comandat sau a finanțat publicitatea ori fără marcarea utilizării sistemelor de inteligență artificială, în cazurile în care aceasta este obligatorie, se sancționează:

a) cu amendă de la 100 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice;

b) cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Refuzul de a prezenta Comisiei Electorale Centrale informațiile, documentele ori explicațiile solicitate potrivit legii sau neexecutarea prescripțiilor emise de aceasta se sancționează:

a) cu amendă de la 120 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice;

b) cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;

c) cu amendă de la 400 la 700 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Organizarea, coordonarea, finanțarea sau utilizarea unor mijloace care constituie comportament coordonat neautentic, în sensul Codului electoral, în scopul influențării exercitării dreptului de vot, se sancționează:

a) cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice;

b) cu amendă de la 300 la 450 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;

c) cu amendă de la 700 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Nerespectarea obligațiilor privind transmiterea, păstrarea sau actualizarea informațiilor destinate Arhivei publicității electorale online ori prezentarea unor informații false sau incomplete se sancționează:

a) cu amendă de la 80 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice;

b) cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;

c) cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Desfășurarea activităților electorale de către o parte terță în campania electorală fără înregistrarea la Comisia Electorală Centrală, după depășirea pragului de înregistrare prevăzut de Codul electoral, se sancționează:

a) cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice;

b) cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;

c) cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Nerespectarea de către o parte terță în campania electorală a obligațiilor privind utilizarea contului cu mențiunea „Destinat activității electorale a părții terțe”, declararea surselor de finanțare, evidența și raportarea cheltuielilor electorale ori obligațiile de transparență prevăzute de Codul electoral se sancționează:

a) cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice;
b) cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;

c) cu amendă de la 500 la 800 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Utilizarea, coordonarea sau finanțarea activității unei părți terțe în campania electorală în scopul eludării limitelor privind sursele de finanțare sau cheltuielile electorale, a obligațiilor de declarare și raportare ori a altor restricții privind finanțarea campaniei electorale prevăzute de Codul electoral se sancționează:

a) cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei fizice;

b) cu amendă de la 400 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;

c) cu amendă de la 800 la 1200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.

2. Articolul 423⁷ alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Contravențiile prevăzute la art.48¹ alin. (1)-(6), art. 48², 48³, 51, 51¹, 53 și 70⁴ se constată și se examinează de către Comisia Electorală Centrală.”.